

Hoofdlijnenverslag van de internetconsultatie

ANVS Beleidsregel toezicht COVRA tarieven

(Internetconsultatie van 28 augustus tot en met 9 oktober 2023)

In het kort

De Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS) heeft de taak gekregen om toezicht te houden op de tarieven van de Centrale Organisatie Voor Radioactief Afval (COVRA). De COVRA verzamelt radioactief afval in Nederland en slaat dat veilig op. Allerlei bedrijven in Nederland betalen COVRA voor deze dienst. De regelgeving bepaalt dat COVRA de tarieven voor deze dienst op een transparante, objectieve en niet-discriminerende manier vaststelt. De ANVS bereidt een beleidsregel voor waarmee ze de tarieven van de COVRA op deze drie vereisten toezicht kan houden.

Wat is het doel?

Er is op dit moment onduidelijkheid over de precieze betekenis van de drie eisen waaraan COVRA moet voldoen. Dat maakt het voor de ANVS lastig om het toezicht uit te voeren. De beleidsregel is bedoeld om duidelijkheid te verschaffen over de drie vereisten. In de beleidsregel licht de ANVS toe hoe de ANVS transparantie, objectiviteit en niet-discriminatie uitlegt.

Zo weet COVRA waarop zij moet letten bij het bepalen van de tarieven en aan welke vereisten zij moeten voldoen. De ANVS kan hiermee gericht toezicht houden op de kosten die COVRA vraagt voor hun diensten.

Wat verandert er?

Na vaststelling van de beleidsregel gaat de ANVS verder met het houden van toezicht op de tarieven. Bedrijven die radioactief afval laten verwerken of opslaan door COVRA weten dankzij de beleidsregel wat de regels over de tarieven zijn.

Voor wie is COVRA belangrijk?

- Voor aanbieders van radioactief afval, zoals nucleaire inrichtingen en ziekenhuizen;
- Niet-gouvernementele organisaties (ngo's) die zich bezighouden met maatschappelijke belangen.

Wat verandert er?

Na vaststelling van de beleidsregel gaat de ANVS verder met het houden van toezicht op de tarieven.

De reacties

Er kon worden gereageerd op deze beleidsregel en de toelichting. Er zijn in totaal 6 reacties ingediend, hiervan zijn er 4 openbaar.

Indieners zijn:

- Bedrijfsleven;
- Particulieren;
- Overige partijen, w.o. Stichting Laka, Rathenau Instituut.

1. Algemeen beeld van de reacties

De belangrijkste opmerkingen betreffen de volgende onderwerpen:

- Hoogte, aard en opbouw van de kosten en tarieven;
- Het onderscheid tussen standaard- en niet-standaard afval;
- De bevoegdheden en werkwijze van ANVS.

2. Hoofdpijnen van de inhoudelijke reacties

In onderstaand overzicht is een algemeen beeld geschetst, aan de hand van citaten uit individuele reacties. Deze reacties geven uitsluitend de mening van de indieners weer.

Kosten en tarieven

- Er is onduidelijkheid over het gebruik van de termen kosten, tarieven en marge, gevraagd wordt om nadere uitleg en definiëring;
- Gevraagd wordt of in de tarieven ook de kosten worden meegenomen die de toekomstige generaties moeten maken om het zeer gevaarlijke afval veilig te bewaren;
- Opgemerkt wordt dat de tarieven bij COVRA de afgelopen jaren al bijzonder hard zijn gestegen, en dat ziekenhuizen hierdoor met steeds hogere kostenposten zitten;
- Er wordt gesteld dat zonder kostenraming de beleidsregel geen zin heeft;
- COVRA dient een financieel beleid te voeren dat tot een kostendekkende exploitatie van ophaaldienst, verwerking, opslag en definitieve berging leidt;
- Er is onzekerheid over de inrichting van de eindberging en de bijkomende kosten om deze eindberging te realiseren. Het is onduidelijk hoe dit is verwerkt in de tarieven van COVRA.

Standaard/niet-standaardafval

- De termen "standaard" en "niet-standaard afval" zijn misleidend;
- Het onderscheid tussen standaard en niet-standaard afval in de concept beleidsregel is discriminerend en dient worden geschrapt;
- De definitie voor "standaardafval" bestaat nu uit twee elementen: 1. aangeboden afvalstoffen die een standaard verwerkingsroute doorlopen 2. en waarvoor het tarief bepaald wordt door een vooraf vastgestelde tarievenlijst. Uit de definitie wordt niet ondubbelzinnig duidelijk of, en wanneer, wel aan het eerste lid maar niet aan het tweede lid wordt voldaan.

Bevoegdheden en werkwijze van ANVS

- Mogelijk treedt de ANVS met de formulering van de voorgestelde beleidsregel buiten de grenzen van haar bevoegdheid als toezichthouder;
- Er wordt tevens getwijfeld aan de bevoegdheid van ANVS om nadere regels te stellen over hoe het uitgangspunt dat de kosten ten laste van de producenten komen moet worden toegepast;
- De passage in de toelichting over de werkingssfeer is onduidelijk en onjuist;
- ANVS lijkt aan te sturen op de mogelijkheid om tarieven steeds tussentijds aan te passen aan veranderingen in kosten(ramingen), verwachtingen en inflatie. Dit wijkt af van de risicoverdeling in het Beleid van I&W in het Nationaal programma;
- ANVS voert nu als het ware de taak uit van I&W, dit leidt er inhoudelijk toe dat de voorgestelde uitwerking soms inhoudelijk niet consistent is met de toelichting bij de regelgeving en beleid dat onder de verantwoordelijkheid van I&W valt.

Overig

- Er moet duidelijker worden gemaakt hoe rekening is gehouden met de belangen van de producenten van afval, die geen andere keus hebben dan hun afval aan te bieden bij COVRA;
- Er moet door alle betrokken partijen verder worden gewerkt aan een kader voor de financiering van de eindberging;
- Maatwerkafspraken bieden geen grond om, onder artikel 3 lid b, de overeengekomen afspraken voor niet-standaard afval geheim te houden;